

Vastaesitys Hyvinvointilautakunnan lausuntoon kunnanhallitukselle

Mäntsälän hyvinvointilautakunnan kokous 19.5.2026 §44

Hyvinvointilautakunnan lausuntoa kunnanhallitukselle esitetään muutettavaksi seuraavasti: (muutokset asiakirjassa punaisella).

Hyvinvointilautakunnan lausunto kunnanhallitukselle

Asia: Lausuntopyyntö 24.4.2026 / diaarinumero 3043/2026

Valittaja: Mäntsälän Seta ry

Muutoksenhaunainen päätös: Hyvinvointilautakunta 17.3.2026 § 25 Lausuntopyynnön tausta ja valituksen kohde

Tausta

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Mäntsälän kunnanhallitusta hankkimaan hyvinvointilautakunnan lausunnon Mäntsälän Seta ry:n valituksesta. Valitus liittyy hyvinvointilautakunnan 24.2.2026 § 5 tekemään kansalaistoiminnan vuosiaavustusten jakopäätökseen (Liite 2.) sekä 17.3.2026 § 25 tehtyyn päätökseen (Liite 7.), jolla Mäntsälän Seta ry:n oikaisuvaatimus (Liite 6.) on hylätty. Hallinto-oikeus on myöntänyt lausunnon toimittamiselle lisää aikaa 5.6.2026 saakka.

Avustuskriteerit ja harkinnan perusteet

Hyvinvointilautakunnan päätöksenteon taustalla ovat kansalaistoiminnan vuosiaavustusten myöntämisperiaatteet ja kriteerit (Liite 5.), jotka hyvinvointilautakunta on hyväksynyt 9.12.2025 § 101 (Liite 1.). Kriteereiden mukaan myönnettävän avustuksen määrää arvioidaan kokonaisuutena mm. hakemusten kokonaismäärän, käytettävissä olevan määrärahan, hakemuksen sisällön/laadun, omarahoitusosuuden sekä euromääräisen käyttösuunnitelman perusteella.

Lautakunnan asiakirjoissa (Liitteet 2. ja 5.) myös kuvattu, että avustuksen käyttösuunnitelmassa arvioidaan toiminnan kohderyhmää ja sitä, miten toiminta edistää kunnan hyvinvointisuunnitelman painopistetavoitteita, sekä määritelty hyväksyttäviä ja ei-hyväksyttäviä kululajeja.

Päätöksenteon kulku 24.2.2026 (§ 5) ja kokonaismäärärahan jakaminen

Kokouksessa 24.2.2026 § 5 (Liite 2.) asiassa tehtiin esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu vastaesitys, jonka johdosta toimitettiin äänestys. Äänestyksen perusteella lautakunta päätti myöntää kansalaistoiminnan vuosiavustukset liitteen mukaisesti siten, että Mäntsälän Seta ry:lle myönnettiin 1 350,40 euroa ja osa määrärahaa kohdennettiin uudelleen useille muille hakijoille.

Lautakunnan **enemmistön** näkemyksen mukaan kysymys oli käytettävissä olevan kokonaismäärärahan

jakamisesta ja hakemusten keskinäisestä vertailusta määrärahan puitteissa. Asiakirjoista ilmenee, että avustuksia haettiin selvästi enemmän kuin määrärahaa oli käytettävissä, ja tämän vuoksi hakemuksia tarkasteltiin kokonaisuutena sekä muodostettiin soveltamislinjauksia avustusten kohdentamiseksi (Liitteet 3. ja 4.).

Päätösesityksen puolesta äänestäneet lautakunnan jäsenet jättivät asiasta eriävän mielipiteen ja katsoivat, että päätös poiketa valmistelijan esityksestä oli hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden, lautakunnan vahvistamien kriteerien soveltamisen, hallintolain oikeusperiaatteiden, yhdenvertaisuuden ja syrjintäkiellon näkökulmasta ongelmallinen ja asia olisi tullut ratkaista päätösesityksen mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksen käsittely 17.3.2026 (§ 25)

Hyvinvointilautakunta käsitteli Mäntsälän Seta ry:n oikaisuvaatimuksen 17.3.2026 § 25 ja päätti hylätä oikaisuvaatimuksen (Liitteet 6. ja 7.).

Lautakunnan näkemyksen mukaan asiassa on kyse harkinnanvaraisesta avustusratkaisusta, jossa määrärahan rajallisuus edellyttää hakemusten keskinäistä vertailua ja kokonaisarviota. Asiakirjoista (Liitteet 3. ja 4.) ilmenee lisäksi, että valmistelussa on tuotu lautakunnan tietoon soveltamislinjauksia (esim. tiettyjen kululajien osittainen huomioiminen), ja että lautakunta on tehnyt ratkaisunsa päätöksentekomenettelyssä esitetyn vastaesityksen ja äänestyksen perusteella.

Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

Hyvinvointilautakunnan 17.3.2026 § 25:n (Liite 7.) oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä on todettu, että hakemuksia on arvioitu ennalta vahvistettujen kriteerien ja

määrärahojen asettamien reunaehtojen puitteissa. Lautakunnan enemmistö katsoo, että päätöksenteossa ei ole arvioitu

hakijoita yhdistyksen aatteellisen tai arvopohjaisen taustan perusteella, vaan sen mukaan, miten haettu toiminta täyttää vuosivastuuksille asetetut edellytykset ja tukee kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteita.

Lautakunnan enemmistön näkemyksen mukaan päätöksenteossa ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella ratkaisun voitaisiin katsoa perustuneen muihin kuin hakemusten sisältöön, toiminnan laajuuteen sekä avustusten kohdentamiseen käytettävissä olevan kokonaismäärärahan puitteissa.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä 17.3.2026 (25 §) tehtiin vastaesitys asian palauttamisesta valmisteluun. Kolmen lautakunnan jäsenen kannattamassa vastaesityksessä katsottiin, että lautakunnan 24.2.2026 tekemä päätös ei täytä tasapuolisuuden ja objektiivisuuden vaatimusta, eikä sen voida katsoa perustuneen harkintavallan rajoissa tehtyyn kokonaisuutensa tarkasteluun. Vastaesityksen mukaan ”käsittely kohdistui käytännössä yhden hakijan erilliseen, kokonaisuudesta irrotettuun ja muista poikkeavaan tarkasteluun. Ratkaisun tueksi tuotiin käsittelyn yhteydessä erinäisiä näkökohtia ja väitteitä, jotka eivät osoittautuneet kriteerien kannalta relevanteiksi tai ne eivät olleet tosiasiallisesti paikkansapitäviä. Tästä huolimatta ratkaisua ei arvioitu uudelleen suhteessa avustuskriteereihin tai hakijoiden keskinäiseen vertailuun, vaan päätös tehtiin alkuperäisen vastaesityksen mukaisesti. Tällainen yksittäisen hakemuksen erillinen, avustuskriteereihin pohjaamaton tarkastelu ei täytä tasapuolisen ja objektiivisen vertailun vaatimusta. Asian käsittelyn yhteydessä ei myöskään esitetty perusteluja sille, miksi osa yhdelle järjestölle esitetystä avustuksesta nähtiin tarkoituksenmukaiseksi kohdentaa juuri vastaesityksen mukaisille yhdistyksille, eikä käsittelyssä tuotu esiin esimerkiksi vertailu- tai arviointiperusteita, joiden nojalla kohdentamisen olisi voinut katsoa olevan perusteltua.”

Asian valmisteluun palauttamisen puolesta äänestäneet lautakunnan jäsenet katsovat edelleen, että Mäntsälän Seta ry:n hakemusta on 24.2.2026 avustuksista päätettäessä arvioitu tarkoitushakuisesti ja muista yhdistyksistä poikkeavalla tavalla yhdistyksen aatteellisen ja arvopohjaisen taustan vuoksi. Kyseisten jäsenten näkemyksen mukaan yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden toteutumisen arvioinnin on perustuttava kokonaisarvioon, jossa otetaan huomioon päätöksen perusteiden tausta ja konteksti laajemmin, aiempi menettely sekä päätöksen tosiasialliset tarkoitukset. Tässä kokonaisarviossa on merkityksellistä, että saman, erityisesti Pride- ja sateenkaariliikkeen aktiivisena vastustajana profiloituneen lautakunnan jäsenen aloitteesta Mäntsälän Seta ry:n avustusta pienennettiin viranhaltijan esityksestä poiketen ainoana yhdistyksenä jo 15.3.2022. Lisäksi 24.2.2026 kokouksessa saman lautakunnan jäsenen aloitteesta §12 käsittelyn yhteydessä Mäntsälän vuosien 2026-2030 hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman luonnoksesta poistettiin tasa-arvoa ja

yhdenvertaisuutta edistäväksi tarkoitettu toimenpide ”laadimme turvallisen tilan periaatteet” arvo- ja aateperusteisiin vedoten. Mäntsälän Seta ry:n avustushakemuksen muista hakijoista poikkeavassa käsittelyssä ilmeni, että osa lautakunnan jäsenistä piti Mäntsälän Seta ry:tä puoluepoliittisena yhdistyksenä ja että esimerkiksi pinssikone, johon avustusta haettiin, olisi kiinteää omaisuutta ja avustuksen pienentäminen esitetystä olisi näillä perusteilla perusteltua. Näiden väitteiden oikaisusta huolimatta avustusta haluttiin pienentää viranhaltijan yhdenvertaiseksi katsomasta linjasta poikkeavalla tavalla. Avustusta myönnettiin lopulta esityksen mukaisiin tarvikkeisiin ja toimintoihin, vain esitettyä pienemmällä summalla. Pöytäkirjan toisena tarkastajana toimi esitetyn avustuksen pienentämistä esittänyt lautakunnan jäsen. Erityisen tarkastelun kohteeksi otettiin ainoastaan Mäntsälän Seta ry:n hakemus eikä ehdotetun avustuksen määrän kasvattamista muille yhdistyksille perusteltu suullisessakaan käsittelyssä mitenkään. Asian valmisteluun palauttamisen puolesta äänestäneet lautakunnan jäsenet pitivät ilmeisenä sitä, että päätös perustui tosiasiallisesti syrjiviin, ideologisiin tarkoitukseen, mistä johtuen päätöstä ei myöskään haluttu perustella. Menettely on ollut systemaattista ja toistuvaa ja sen ilmeisenä tarkoituksena on ollut pyrkiä heikentämään Mäntsälän Seta ry:n tekemän sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksien parantamiseen tähtäävän työn toimintaedellytyksiä. Lautakunnan enemmistö oli valmisteluun palauttamisen puolesta äänestäneiden lautakunnan jäsenten näkemyksen mukaan tyytyväinen ratkaisuun, jossa esitettyä avustusta pienennettiin, vaikkei sille tosiasiallisesti ollut tarkempaa tarkastelua kestäviä perusteita.

Päätöksen perusteluvollisuuden toteutuminen

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä 17.3.2026 (§25) tehtiin vastaesitys asian palauttamisesta valmisteluun Hallintolain (434/2003) 45 §:n mukaisen perusteluvollisuuden toteutumisen varmistamiseksi. Vastaesityksessä todettiin, että Hyvinvointilautakunnan 24.2.2026 tekemän päätöksen käsittelyn yhteydessä esitettiin suullisesti näkökulmia avustusten kohdentamiseen. Osa lautakunnan jäsenistä katsoi suullisesti esitettyjen perusteiden olevan riittämättömiä ja ongelmallisia hallinnon oikeusperiaatteiden näkökulmasta. Vastaesityksessä todettiin, että ”näitä perusteita ei kirjattu päätöksen perusteluihin, mikä olisi ollut tarpeen yleisestä linjasta yhden hakijan kohdalla poikettaessa, minkä vuoksi asian käsittely uudelleen ja päätöksen perustelujen selkeyttäminen on tarpeen”.

Vastaesitystä kannatettiin ja asiasta toimitettiin äänestys. Äänestyksen päätyttyä puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen asian käsittelyn jatkamisen puolesta äänin 5-3.

Lopuksi

Edellä todettuun viitaten **hyvinvointilautakunnan enemmistö** katsoo, että asiassa tehdyt ratkaisut ovat

perustuneet asiakirjoista ilmenevään avustuskriteeristöön, määrärahan puitteissa tehtyyn kokonaisarvioon sekä kokouksessa toteutettuun päätöksentekomenettelyyn (vastaesitys

ja äänestys).

Hyvinvointilautakunnan **enemmistön** näkemyksen mukaan päätöksenteossa ei ole ylitetty harkintavallan rajoja eikä asiakirjoista ilmene perusteita arvioida menettelyä syrjiväksi.

LAUSUNNON LIITELUETTELO

Liite 1. Hyvinvointilautakunta 9.12.2025 § 101 Hyvinvointilautakunnan myöntämien vuosivastustusten kriteerien päivitys. Laadittu 16.12.2025.

Liite 2. Hyvinvointilautakunta 24.2.2026 § 5 Kansalaistoiminnan vuosivastukset. Laadittu 24.2.2026.

Liite 3. Kansalaistoiminnan vuosivastukset 2026. Laadittu 19.2.2026.

Liite 4. Kansalaistoiminnan avustukset -26 oheismateriaali. Laadittu 19.2.2026.

Liite 5. Hyvinvointilautakunnan ja hyvinvointipäällikön myöntämien avustusten kriteerit ja hakuohjeet 9.12.2025. Laadittu 16.12.2025.

Liite 6. Mäntsälän Seta ry:n oikaisuvaatimus päätökseen Kansalaistoiminnan vuosivastustusten jaosta. Laadittu 28.2.2026.

Liite 7. Hyvinvointilautakunta 17.3.2026 § 25 Mäntsälän Seta ry oikaisuvaatimus / kansalaistoiminnan avustukset 2026 (pykälä). Laadittu 24.3.2026